

Lun og lekker luksus

En belegning av tre føles lunere å gå på enn en belegning av stein. Bruker du runde treflisene, får du i tillegg en **terrasse der alle flisene er forskjellige**. Velger du luksusutgaven i robinia, får du en terrasse med lang levetid.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Du skal være nøye med underlaget, som skal komprimeres godt. Det er ikke vanskelig å legge treflisene, men det er litt av et puslespill.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

2-3 dager (hvis det er gravd ut).

PRIS

Prisen avhenger av hvilken tresort du bruker. Er du heldig og kan skaffe trevirket selv, koster belegningen av treflisene bare grusen du trenger til underlaget.

Puslespill i skiver

Det er et puslespill å legge en terrasse av runde trefliser, ettersom flisene har forskjellige størrelser og former. Det krever derfor tålmodighet, og du blir nødt til å prøve deg litt frem for å få det beste resultatet. Det er faktisk bare å plukke flisene helt tilfeldig.

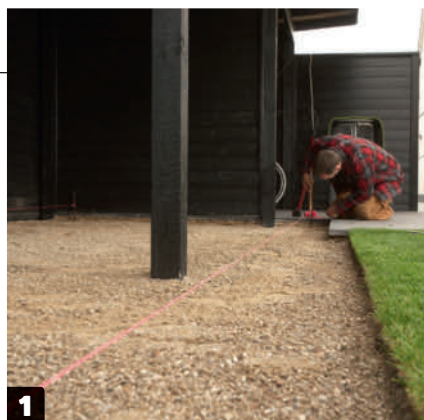
Når du velger å lage en belegning av trefliser, skal du tenke over hvilken tresort du vil bruke. Jo bedre tresorten tåler fukt, desto lenger levetid har terrassen din. For eksempel har robinia et høyt naturlig innhold av garvesyre, som gjør det godt egnet som trefliser.

Underlaget

Trefliser kan du legge på en belegning som ikke blir belastet med tung trafikk, for eksempel som en uteplass i hagen. Derfor kan du klare deg med et underlag som består av et bærelag på 10 cm med 4-5 cm avrettingslag oppå, som flisene legges i. Det er viktig at begge lagene blir komprimert med en platevibrator, så terrassen ikke synker.

Du skal huske å ta høyde for at underlaget presses sammen når det blir komprimert. Det er spesielt viktig å tenke på hvis terrassen skal flukte med for eksempel en gressplen.

1 Sett opp rettesnorer, så du har noe å måle etter når du skal legge avrettingsgrus oppå bærelaget. Det er viktig å ta høyde for at både avrettingslaget og treflisene skal komprimeres med platevibratoren.

2 Sjekk med en treflis, slik at du får satt rettesnoren i riktig høyde. Du skal regne med at treflisene til slutt blir stampet 5-10 mm ned i grusen.

3 Sjekk at det er fall på underlaget, slik at vann ledes vekk. Dette er viktig hvis du lager belegningen inn mot et hus. Et fall på 1-2 cm per meter er nok. Ligger terrassen fritt, trenger du ikke å tenke på å lage fall.

4 Fordel avrettingsgrusen på bærelaget. Det er viktig at det ikke er for vått, fordi underlaget da kan sette seg når det tørker. Rett opp grusen med en rive, til gruslaget er så plant som mulig.

5 Komprimer avrettingslaget med en platevibrator. Her gjør vi det før det rettes endelig opp. Det er en god idé å kjøre over to ganger på kryss og tvers. Da er du sikker på at alt blir godt komprimert.

Etablering av fall

Etter at avrettingslaget er komprimert, skal det rettes opp en siste gang med riktig fall. Du skal også sørge for at laget havner i riktig høyde, hvis flisene skal ligge i nivå med noe, for eksempel en annen belegning eller en gressplen.

Avrettingslaget skal være jevnt med riktig fall og tykkelse. Her bruker vi to jernrør og en lang rettholt til jobben.

På en lang belegning er det nødvendig å flytte rørene underveis. Pass på at de ligger riktig og stabilt før du begynner å trekke av.

Her bruker vi håndtaket på en spade til å lage spor til rørene med.

1

Lag spor i avrettingslaget til rørene, som du skal rette opp grusen etter. Det er viktig at rørene blir liggende i riktig dybde, ettersom det er de som skal styre både fallet og tykkelsen på gruslaget.

2

Sjekk at rørene ligger i riktig dybde, ved å måle opp til snoren. Her flytter vi snoren litt opp, slik at det er plass til rettholten som grusen skal rettes opp med.

3

Sørg for å trykke grusen fast rundt rørene, når de ligger der de skal. De skal ligge helt stabilt, før du trekker av grus.

4

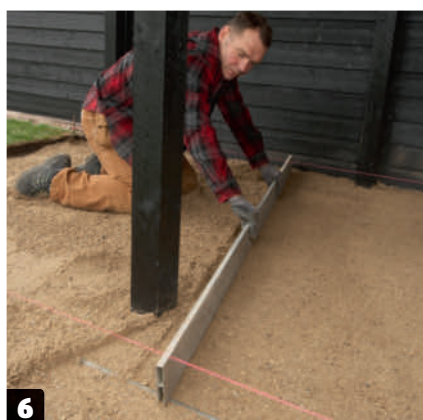
Rett-holten dras med siksakk-bevegelser, mens den hviler på rørene.

Trekk av grusen med en rettholt eller et langt, rett bord. Rettholten dras fra side til side, så grusen nærmest skjæres av i riktig høyde.

5

Flytt rørene 2/3 av lengden når du skal rette opp det neste stykket av underlaget. Du trekker dem bare forsiktig, slik at den fremste delen av røret blir liggende der den bakerste delen lå tidligere.

6

Hvis du skal rette opp rundt noe, for eksempel en stolpe, må du trekke så skrått som mulig uten at rettholten faller av rørene, og etterpå trekker du skrått motsatt vei.

7

Sporet fylles opp med grus når du er ferdig med å rette opp underlaget. Jevn det ut med for eksempel en murerskje, så det blir så jevnt og fast som mulig.

Slik kappes treflisene

Treflisene kan kappes enkelt til med en kapp-/gjærssag. En fin tykkelse på flisene er 8 cm. Du kan markere tykkelsen med et stykke teip på anlegget til sagen. Da drar du bare stokken mot markeringen og kapper. Dermed slipper du å måle opp hver enkelt flis, det kan nemlig bli mange.

Robiniatre er en av de best egnede tresortene til utefliser, fordi treet er hardt med en spesiell celledstruktur. I tillegg har det et naturlig høyt innhold av garvesyre, som gjør treet motstandsdyktig overfor fukt. Gode alternativer er europeisk eik eller sedertre, som fint skal kunne ha en holdbarhet på minst 15 år.

Sett teip på anlegget, for å markere lengden på flisene.

Kanten

For å unngå at gresset sprer seg inn i den åpne belegningen av trefliser, lager vi her en kant av firkantede fliser hele veien rundt belegningen.

De kvadratiske flisene er 10 x 10 cm og er skåret ut av noen av de største treflisene – første snitt med en bordsirkelsag, de tre neste med en kapp-/gjærssag.

De firkantede flisene skal legges tett sammen, som et solid vern mot gresset. De bankes på plass med en slegge, og rettes opp etter en rettholt.

1 Plasser de firkantede flisene i kanten av belegningen, så du får en tett avslutning mot gresset. Flisene skal legges helt tett sammen. Bank dem på plass i underlaget med en slegge.

2 Sjekk med rettholten, for å forsikre deg om at de ligger noenlunde rett. Det gjør ingenting at de ikke ligger helt snorrett. En litt rustik kant passer best til trefliser i forskjellige størrelser.

Oppbygging av underlaget

Underlaget består av et 10 cm bærelag, med et 4-5 cm avrettingslag oppå. Begge lagene komprimeres godt med en platevibrator.

En plate du kan sitte på, er en god idé. Da får du heller ikke våte knær hvis gresset er vått.

3

De siste kantflisene legges. Skjær eventuelt til flisene i hjørner og ved kanter. Etterpå er du klar for de runde flisene.

Treflisene

Når du skal legge treflisene, kan du glemme alt om linjer, forband og system. De skal bare legges blandet, store og små i et ustrukturert mønster. Det gjør du enklest ved ikke å studere flisene før du legger dem – bare plukk villkårlig. Sørg likevel for at flisene legges så tett som mulig.

Underveis er det viktig at du fyller hullene mellom flisene med grus. Det stabiliserer dem, slik at de ikke velter. Sørg for at all småstein i grusen feies ned i hullene, så du ikke trækker dem ned i overflaten på treflisene.

MATERIALER

- Trefliser, her robinia
- Singel til fuger, 4-8 mm
- Grus til bærelag
- Grus til avretting
- Eventuelt en stor plate
- Eventuelt en klar terrasseolje

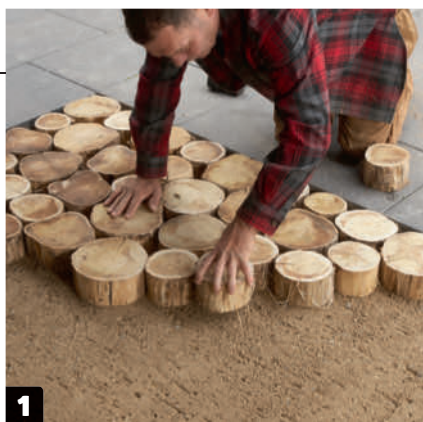

SPESIALVERKTØY

- Murersnor
- Avrettingsrør
- Rettholt
- Slegge med gummihette
- Platevibrator, 50 kg (liten)

Beskytt flisene mot slagmerker

Når treflisene skal bankes på plass i underlaget, er en slegge med gummihode fin å ha. Gummien sikrer at sleggen ikke lager merker på treflisene. Gummihodet kan kjøpes "løst" som ekstrautstyr, hvis du allerede har en slegge.

1

Begynn i det ene hjørnet med å legge flisene. Tøm først ut en trillebår full av både store og små fliser, så du har dem lett tilgjengelig. Flisene legges tilfeldig, men likevel så tett sammen som mulig.

2

Finn de flisene som passer godt i størrelse og pass på at du ikke legger dem i et bestemt system. Det er en god idé jevnlig å reise seg opp for å se om belegningen får det uttrykket du gjerne vil at det skal ha.

3

Stabiliser flisene med singel, som du tømmer ut og fordeler når du har lagt et par kvadratmeter fliser. Sørg for å få feid all grusen ned i mellomrommene. Da unngår du å trække småstein ned i flisene.

4

Legg en plate oppå de lagte flisene, og tøm flere trefliser ut på den. Platen er også mer behagelig å ligge på knærne på enn treflisene. Kneputer er for øvrig en god idé til et prosjekt som dette.

5

Sjekk størrelse og form på flisene, så du får det til å gå opp best mulig. Hvis det er løse tredeler i overflaten, er det en fordel å fjerne dem før du legger flisen. Da unngår du å få småfliser i fottene.

6

Bank flisene på plass i underlaget med en slegge med gummihode. Da unngår du å lage merker i flisene. Skjeve fliser kan bankes ned i underlaget så de blir rette.

7

De siste flisene kan bli et puslespill, der du må flytte litt rundt på dem for å få det til å gå opp. Begynn med å legge de siste flisene ved kanten – da kommer du lettere til dem lenger inn.

Sørg for å spare fliser i forskjellige størrelser til slutt. Da er det enklere å få det til å gå opp.

8

Fyll grus i hullene mellom flisene, når hele belegningen er lagt. Grusen fordeles med en stiv kost. Det er viktig at du fyller alle mellomrommene helt opp.

9

Til slutt stemples alt i to runder. Kjør gjerne rundt med platevibratoren, slik at du unngår for skarpe svinger. Det er viktig at flisene er feid helt rene før du begynner. Ellers slår du en masse småstein ned i dem.

Singelen kommer til å ligge et par cm under overkanten på flisene når terrassen vibreres.

Etterbehandling

De fleste gjør ikke noe mer med robiniafliser. Det er heller ikke nødvendig, fordi de har et så naturlig høyt innhold av olje at de kan holde mange år, selv om de står rett på bakken. Velger du for eksempel bjørk eller furu, skal de etterbehandles.

Vil du bevare den gylne fargen på robiniaflisene, kan du etterbehandle med en klar terrasseolje. Det er viktig at du fjerner overskytende olje etter 20-30 minutter. Ellers vil det dannes en hinne som senere skaller av.